

Pracovný materiál Kancelárie Rady na zasadnutie Rady dňa 7. 2. 2024

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z.

Podnet na preverenie č.: 0033/SO/2024

Programová služba: JOJ

Vysielateľ: MAC TV s.r.o.

Číslo autorizácie vysielania: AT/10

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:

Rada pre mediálne služby (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 109 ods. 1 až 4 a § 110 ods. 2 písm. e) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) postupom podľa § 150 zákona č. 264/2022 Z. z. preverila podnet na preverenie evidovaný pod č. 0033/SO/2024 smerujúci voči vysielaniu programovej služby JOJ vysielateľa MAC TV s.r.o. a uznala podnet na preverenie podľa ustanovenia § 150 ods. 13 zákona č. 264/2022 Z. z. za **neopodstatnený**.

Úloha:

Kancelária Rady informuje podávateľa podnetu na preverenie o výsledku preverenia podnetu.

T: 19. 2. 2024

Z: PgO

Odbor: ReO

Kancelária Rady pre mediálne služby

Pracovný materiál Kancelárie Rady na zasadnutie Rady pre mediálne služby dňa 7. 2. 2024

Podnet na preverenie č. 0033/SO/2024 zaevidovaný dňa 23. 11. 2023
Podávateľ: fyzická osoba
Predmet podnetu: pozvánka JOJ v Žiline
Deň a čas vysielania: 23. 11. 2023 o cca 14:00 h

Programová služba: JOJ
Vysielateľ: MAC TV s.r.o.
Číslo autorizácie: AT/10

Odbor: PgO
Dátum: 31. 1. 2024

OBSAH PODNETU:

„Dátum a približný čas vysielania alebo poskytnutia obsahu: Št, 11/23/2023 - 14:00

Hrubé, ignorantské, chrapúnske porušenie pravidiel štátneho jazyka. V upútavke na ich vysielanie zo Žiliny napísali, že VIDÍME sa 24.11. v Žiline. Inteligencia Tv JOJ sa nebezpečne, limitne blíži ku Verone Remišovej “

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“):

§ 20 Všeobecné povinnosti vysielateľa

„(4) Vysielateľ je povinný

a) zabezpečiť pri vysielaní programov a iných zložiek programovej služby používanie štátneho jazyka, jazykov národnostných menšín a iných jazykov v súlade s osobitnými predpismi, 16)“

Zákon č. 270/1995 Z. z. o štátnom jazyku

§ 2 Štátny jazyk a jeho ochrana

(2) Kodifikovanú podobu štátneho jazyka na podnet odborných slovakistických výskumných pracovísk a odborníkov v oblasti štátneho jazyka schvaľuje a zverejňuje Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky (ďalej len "ministerstvo kultúry") na svojej internetovej stránke.

(3) Akýkoľvek zásah do kodifikovanej podoby štátneho jazyka v rozpore s jeho zákonitostami je neprípustný.

§ 5 Používanie štátneho jazyka v niektorých oblastiach verejného styku

(1) Vysielanie rozhlasovej programovej služby 9a) a vysielanie televíznej programovej služby 9b) sa na území Slovenskej republiky uskutočňuje v štátnom jazyku okrem vysielania

a) inojazyčných televíznych programov 9c) alebo iných zložiek televíznej programovej služby s titulkami v štátnom jazyku alebo ktorým bezprostredne predchádza alebo po ktorých bezprostredne nasleduje ich vysielanie v štátnom jazyku,

b) inojazyčných rozhlasových programov alebo iných zložiek rozhlasovej programovej služby, ktorým bezprostredne predchádza alebo po ktorých bezprostredne nasleduje ich vysielanie v štátnom jazyku a rozhlasových programov alebo iných zložiek rozhlasovej programovej služby v regionálnom vysielaní alebo lokálnom vysielaní určených pre príslušníkov národnostnej menšiny vrátane podujatí v priamom prenose,

c) rozhlasovej programovej služby Rozhlasu a televízie Slovenska určenej na vysielanie kultúrnych a informačných programov do zahraničia, 10)

d) televíznych a rozhlasových jazykových kurzov a relácií s príbuzným zameraním,

e) hudobných diel s pôvodnými textami,

f) rozhlasových programov Rozhlasu a televízie Slovenska v jazykoch národnostných menšín a etnických skupín, 11)

g) audiovizuálnych diel alebo zvukových záznamov umeleckých výkonov šírených vysielaním v pôvodnej jazykovej úprave spĺňajúcej požiadavku základnej zrozumiteľnosti z hľadiska štátneho jazyka, 11a)

h) audiovizuálnych diel, ktorých dabing v jazyku spĺňajúcom požiadavku základnej zrozumiteľnosti z hľadiska štátneho jazyka bol vyrobený pred 1. januárom 2008 a ktoré boli odvysielané na území Slovenskej republiky pred 1. januárom 2008,

i) pôvodných jazykových prejavov jednotlivých osôb v jazyku spĺňajúcom požiadavku základnej zrozumiteľnosti z hľadiska štátneho jazyka zaradených do spravodajských, publicistických a zábavných televíznych relácií alebo rozhlasových relácií,

j) podujatia v priamom prenose so simultánnym tlmočením do štátneho jazyka v rámci inojazyčnej relácie.

§ 11 Spoločné a prechodné ustanovenia

Štátnym jazykom sa na účely § 3 až 8 rozumie slovenský jazyk v kodifikovanej podobe podľa § 2 ods. 2; tým sa nevylučuje používanie inojazyčných nových odborných pojmov, termínov alebo pomenovaní nových skutočností, na ktoré sa ešte neustálil a nekodifikoval v štátnom jazyku vhodný rovnocenný výraz, ako aj používanie nespisovných jazykových prostriedkov, ak ide o ich funkčné využitie, najmä v umeleckej tvorbe a v publicistike. (<https://www.slov-lex.sk/domov>)

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre mediálne služby:

Dňa 23. 11. 2023 bol Rade doručený podnet, v ktorom podávateľ namietal porušenie pravidiel štátneho jazyka v rámci odvysielanej upútavky sprevádzanou s textom *VIDÍME sa 24.11. v Žiline*.

Podľa podávateľa mala byť upútavka odvysielaná dňa 23. 11. 2023 o cca 14:00 h. V monitorovanom zázname sme v tento deň v čase od cca 13:30 do 14:30 h na programovej službe JOJ nezaznamenali predmetnú upútavku na vysielane zo Žiliny.

Na základe vyššie uvedeného sa domnievame, že dňa 23. 11. 2023 v čase od 13:30 – 14:00 h nedošlo k porušeniu zákona č. 264/2022 Z. z.

Počas monitorovania záznamu programovej služby JOJ zo dňa 25. 11. 2023, ktorý súvisel s iným podnetom, sme zaznamenali nasledovný komunikát v čase o cca 14:17:07 h:

Mužský sprievodný hlas: „... Príďte do JOJ ŠPORT zóny a odfoťte sa vedľa najväčších hokejových trofejí! Vidíme sa na vianočných trhoch v Žiline. Tešíme sa s vami!“

Podávateľ namietal voči slovnému spojeniu „vidíme sa“.

Výrazy *vidíme sa v Žiline* alebo *vidíme sa zajtra* sú gramaticky nesprávne. Tvar *vidíme sa* je tvar prítomného času nedokonavého slovesa *vidieť*, ktorým sa označuje prítomný, prebiehajúci dej, preto by sa nemal používať ako výpoveď smerovaná do budúcnosti.

Budúci dej sa od nedokonavých slovies, čiže aj od slovesa *vidieť* vyjadruje analyticky, tzn. spojením tvaru budúceho času slovesa *byť* s neurčitkom slovesa: *budeme sa vidieť (v sobotu, zajtra)*. Budúci dej možno vyjadriť aj tvarmi prítomného času dokonavého slovesa *uvidieť*, ktoré pre svoju dokonavosť nemôže vyjadrovať aktuálnu prítomnosť: *uvidíme sa (v sobotu, zajtra)*.

Spojenie *vidíme sa neskôr (zajtra)* je doslovným prekladom pozdravov z angličtiny *see you later, see you tomorrow*. Predpokladáme, že používatelia slovenčiny pri takýchto spojeniach väčšinou pociťujú odchýlku od našej spisovnej normy a práve to robí podobné výrazy atraktívnymi pre tých, ktorí chcú svoj prejav nejakým spôsobom ozvláštniť (najmä príslušníci mladšej generácie vždy hľadajú a osvojujú si výrazy, ktorými sa odlišujú, vytvárajú takzvaný mládežnícky slang). Spojenie *vidíme sa zajtra* je štylisticky príznakové, hovorové až slangové, a nehodí sa do oficiálnych jazykových prejavov. (zdroj: <https://jazykovaporadna.sme.sk/q/1540/#ixzz8OyHU89xH>)

V súlade s ust. § 11 Zákona č. 270/1995 Z. z. o štátnom jazyku sa však nevylučuje *používanie aj nespisovných jazykových prostriedkov, ak ide o ich funkčné využitie, najmä v umeleckej tvorbe a v publicistike*.

Predmetný komunikát bol pozvánkou pre divákov, ktorá bola odvysielaná predovšetkým za účelom propagácie vianočných trhov v Žiline. Slovné spojenie *vidíme sa na vianočných trhoch v Žiline* zdôraznené ešte ďalším výrazom *tešíme sa s vami* je štylistickým prostriedkom, ktorý bol podľa nášho názoru zámerne využitý, aby zaujal divákov v súvislosti s touto akciou. Uvedené slovné spojenie *vidíme sa v Žiline* možno považovať za slangové. Slang je subštandardnou formou jazyka, ktorá napriek tomu, že nespadá do spisovnej slovenčiny, obohacuje lexiku a môže byť výrazným štylistickým prostriedkom. V prípade slovného spojenia *vidíme sa* mohlo ísť o funkčné využitie slangového výrazu, ktorý bol podľa nášho názoru použitý na výstižnú a efektívnu komunikáciu adresovanú divákovi za účelom spestriť a osviežiť jazykový prejav a prihovoriť sa predovšetkým mladým ľuďom, medzi ktorými je toto slovné spojenie veľmi frekventované.

Na základe vyššie uvedeného sa domnievame, že nedošlo k porušeniu zákona č. 264/2022 Z. z.

* * *

ZÁVER:

Vzhľadom na vyššie uvedené konštatujeme, že:

- na programovej službe JOJ dňa 23. 11. 2023 nebolo zistené porušenie zákona č. 264/2022 Z. z., keďže sme v daný deň obsah namietaný podávateľom nezaznamenali,
- v súvislosti s komunikátom odvysielaným dňa 25. 11. 2023 na programovej službe JOJ o cca 14:17:07 h sme toho názoru, že nedošlo k porušeniu ustanovenia § 20 ods. 4 písm. a) zákona č. 264/2022 Z. z. Podnet na preverenie navrhujeme posúdiť ako **neopodstatnený**.

Prepis/popis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z. (podnet na preverenie č. 0033/SO/2024)

Deň vysielania: 23. 11. 2023

Čas vysielania: 13:25 – 14:34:38 hod.

Vysielanie bolo monitorované zo záznamu vysielateľa.

časový kód záznamu o cca:

13:25:32 začiatok záznamu – bežiaci program *Bez servítky*
13:36:46 zvukovo-obrazový predeľ
13:36:55 krátke časti z programu EŠTE UVIDÍTE
13:37:38 pokračovanie programu
13:42:53 zvukovo-obrazový predeľ
13:43:00 pokračovanie
13:43:58 audiovizuálny komunikát JOJ, upútavka, audiovizuálny komunikát JOJ, reklamný blok, audiovizuálny komunikát JOJ, upútavkový blok, audiovizuálny komunikát JOJ
13:53:41 pokračovanie
13:58:10 zvukovo-obrazový predeľ
13:58:18 pokračovanie
14:02:19 zvukovo-obrazový predeľ
14:02:23 pokračovanie
14:08:24 krátke časti z programu NABUDÚCE UVIDÍTE
14:09:30 záverečné titulky programu *Bez servítky* ¹², sponzorský odkaz Quatro, Billa, Cetebe, FAVI, audiovizuálny komunikát JOJ, upútavka, audiovizuálny komunikát JOJ, reklama, audiovizuálny komunikát JOJ, sponzorský odkaz NAY, Heureka, Quatro
14:17:38 začiatok programu *Geissenovci – Ťažký život milionárov XVIII*
14:34:38 koniec záznamu zo dňa 23. 11. 2023

* * *

Deň vysielania: 25. 11. 2023

Čas vysielania: 13:15 – 16:09 hod.

Vysielanie bolo monitorované zo záznamu vysielateľa.

časový kód záznamu o cca:

13:15:50 začiatok záznamu – bežiaci program *Kung Fu Panda 3*
13:24:11 začiatok programu *Indiana Jones a chrám skazy* ¹²
14:10:26 audiovizuálny komunikát JOJ, upútavka, audiovizuálny komunikát JOJ, reklama, audiovizuálny komunikát JOJ

- 14:17:07 – 14:17:56 komunikát

Mužský sprievodný hlas: „Pozývame vás na JOJ-ku s vami. Tentokrát na vianočné trhy do Žiliny! JOJ-ka si pre vás pripravila zaujímavý program. Spravodajský kamión JOJ24 bude vysieľať priamo z námestia s moderátorkou Luciou Stráňavovou. Príde sníček Hugo. Deti i dospelí si budú môcť zasúťažiť naživo v kvíze Riskuj! s moderátorom Dušanom Ambrórom. A v kine JOJ PLAY si budete môcť pozrieť vianočné

časti najobľúbenejších jojkárskych seriálov. Prídte do JOJ ŠPORT zóny a odfotťte sa vedľa najväčších hokejových trofejí! Vidíme sa na vianočných trhoch v Žiline. Tešíme sa s vami!“

14:17:58 audiovizuálny komunikát JOJ, upútavkový blok, audiovizuálny komunikát JOJ

14:19:46 pokračovanie programu *Indiana Jones a chrám skazy* ¹²

16:09:12 koniec záznamu